

Abba, Vader - n.a.v. Romeinen 8:1-17

Ds. Maarten van Loon (Dalfsen-Oost), mei/juni 2013

Deze preek in de 'algemene' versie van een preek die gehouden werd tijdens een belijdenisdienst

Liturgie

Votum en zegengroet

Zingen: Psalm 103: 1, 5

Gebed

Schriftlezing: Romeinen 8: 1-17

Zingen: Opwekking 136: 1, 2

Preek n.a.v. Romeinen 8: 1 en 15

Zingen: LvK gezang 477: 1, 2

Voorlezing van de Tien Geboden

Zingen: Psalm 19: 3, 4

Gebed

Collecte

Zingen: GKB gezang 141

Zegen

Preek

[1=**zwart**]Romeinen 8 – een hoofdstuk uit de Bijbel [begin gelezen] waar je ontzettend veel inzit, waar je zo blij van kunt worden. Goed, je moet er moeite voor doen, want Paulus schrijft niet altijd even makkelijk.

Maar iedereen zal het wel gemerkt hebben net: er zit heel veel in, in dit hoofdstuk. Het buitelt over elkaar heen EN er zit ergens een hele vrolijke, blijde ondertoon in dit gedeelte.

Ik ga zo proberen dat wat uit te werken. Maar dat kan dus: dat het gaat over zonde, genade, de Heilige Geest, je oude natuur doden met hulp van die Geest - en als je doorleest in dit hoofdstuk dan komt er nog van alles bij, lang geen makkelijke dingen – maar dat er toch ergens daarin een bron van grote vreugde zit. Zit enorme kracht.

Iemand noemde dit hoofdstuk eens: de Mount Everest van de Bijbel. [2] [overigens de Matterhorn] We hebben het niet helemaal gelezen, maar de reden waarom die persoon dat zo zei [Mount Everest] zit ook al heel duidelijk in het stuk dat we wel gelezen hebben. Misschien heeft u/jij, toen we het lazen, ook wel gezien of aangevoeld.

Ik zal vertellen wat ik het hoogtepunt vind. Wat mij betreft vormen twee woorden het absolute hoogtepunt: 'Abba, Vader'. [3] Op één of andere manier word ik daar als een magneet naar toe getrokken. Met die woorden sta je op de top van Mount Everest.

Maar laten we bij het begin beginnen. Wees niet bang: ik loop niet elk vers woordje voor woordje bij langs. Maar we gaan toch eerst even kijken naar vers 1. Want dat is me daar toch even een

binnenkomer! Ik pak voor het gemak even de oude vertaling, omdat het er daar zo mooi uitknalt. Let op: "Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn." [4]

Er is geen veroordeling meer! Nou, is dat een binnenkomer of niet?!

En laat dit nou de kern zijn van de Bijbel: er is geen veroordeling. [Dus niet: zonde, alles is fout, 't wordt nooit wat, God is boos op je, Foei!]

Voor kerkmensen misschien gesneden koek. Misschien kijk je er wel niet van op.

Maar als je juist niet zo vertrouwd bent met het christelijk geloof, dan denk je nu misschien:

'Wat, geen veroordeling??!' [5]

En dat is precies de goede reactie. Want: er is toch zoveel kwaad in de wereld? [5.1] Die twee jongetjes, Ruben en Julian. [5.2] De moord op het volleybalster Ingrid Visser en haar vriend Lodewijk Severin [5.3]. Een kleine greep slechts uit een wereld vol kwaad en ellende. Want wat doen mensen elkaar toch allemaal wel niet aan. Heel Gods goede scheppingswerk, hoeveel daarvan wordt niet door ons mensen kapot gemaakt en vaak nog bewust ook?

Dus hoezo zeg je dat Paulus: 'geen veroordeling'? En hoezo is dat de kern van de Bijbel? Weet Paulus dan niet dan niet van al het kwaad en onrecht enzo? Nou, wis en waarachtig wel. Dat weet hij heel goed. We zijn in onze Bijbel bij een nieuw hoofdstuk begonnen, hoofdstuk 8, maar die indeling is niet van Paulus. Het is een doorlopend betoog. In het voorgaande [bij ons is dat H7] heeft hij juist vertwijfeld uitgeroepen: 'ik ellendig mens'. Ja, want het kwaad zit niet in 'de mensen'. Dus in 'de anderen'. Ja, ook in hen, vast wel. Maar het zit ook, net zo goed, in *mij*. Hij zegt: er is een destructieve kracht aan het werk. Eentje buiten mij. Maar ook *in* mij. Ik zie zelfs een wetmatigheid: o zo vaak neem ik me wel voor het goede te doen, maar dan doe ik het toch niet. Een stemmetje in mij of wat het ook is, neemt het over. Hoe kom ik daarvan af? Hij lijkt het niet te weten. En wat moet God daar dan wel niet van vinden? Want die kan toch nooit bedoeld hebben dat zijn wereld – dat ik er zo uit zou zien?? En dus roept Paulus vertwijfeld uit: 'wie zal mij, ellendig mens, redden uit dit bestaan?'

[6] Maar dan weet hij het: gelukkig, Godzijdank!, Christus Jezus. Zo eindigt hoofdstuk 7 min of meer. En zo komt het dus tot die geweldige conclusie, die enorme binnenkomer, of mag ik wel zeggen: oppepper meteen aan het begin van hoofdstuk 8: *geen veroordeling meer*. Dit is het Evangelie, het goede nieuws van God, in drie woorden: 'geen veroordeling meer'. Waarom niet? [6.1] Vanwege Jezus Christus.

Dat is de reden. Dus niet omdat we als mensheid als geheel of wij persoonlijk ons leven gebeterd hebben. We weten wel beter: het kwaad is eerder meer dan minder geworden.

En ik zelf? Ik doe toch nog heel vaak dingen die niet goed zijn, waar ik bepaald niet trots op kan zijn, waar ik me die voor moet schamen?

Dus, nee, ik ben, we zijn de zonde echt niet voorbij. [6.2] De zonde niet – maar de veroordeling dus wel. [6.3]

De veroordeling wel, want – de kernboodschap van de Bijbel iets verder uitgewerkt: in Christus is alles ge- en veroordeeld. Letterlijk! Hij heeft het terechte – vandaar precies de goede reactie: 'wat?! Geen oordeel meer??!' – oordeel van God over alle kwaad, alle verkeerde dingen, daden enzovoort gedragen. Dat is wat Hij deed aan het kruis op Golgotha. [6.5]

En voor wie geldt dat dan? Voor wie is er nu geen veroordeling meer? Vers 1 zegt: wie in Christus Jezus zijn. [6.6] Over die uitdrukking zou je een heel dik boek kunnen schrijven [is ook gebeurd], maar heel eenvoudig betekent het hier: wie gelooft dat het zo is. Daar begint het in ieder geval.

En dat er geen veroordeling meer is - dat heeft alles te maken met absolute hoogtepunt, die twee woorden Abba, Vader' staan [vers 15]. We springen nu dus in één keer naar de top van de Mount Everest. [7] [aan de voet – daar rust alles op: geen veroordeling. Aan de top: Abba Vader]

'Abba' - dat is Aramees voor vader, *pappa*. Aramees: de moedertaal van Jezus. En daarom staat het hier ook zo. Op een bepaald moment horen we Jezus bidden [Marcus]: 'Abba, Vader ...'. En kan niet anders dan dat Paulus expres hier deze woorden gebruikt, maar dan niet voor Jezus, maar voor ons! Je mag God dus net zo intiem aanspreken als Jezus dat deed: *pappa*. Intiemer dan zo, met het woordje *pappa*, kun je God niet aanspreken. Er staat in vers 15 zelfs: roepen. NBV zegt: aanroepen, maar dan wel in de zin van roepen, schreeuwen, zoals een kind dat kan doen als-ie z'n vader hard nodig heeft: *Pappa!!!*

[8] Denk niet dat dit beeldspraak is! Nee, juist niet. Vers 15 heeft het om te beginnen erover dat de Heilige Geest ons dit ingeeft. God stuurt ons zijn Heilige Geest om in ons hart van alles te bewerken en dus onder andere dat we naar God toe uitroepen: 'Abba, Vader, - *pappa*'. Dat is dus wat Hij – God – zelf graag wil: dat we Hem *pappa* noemen. [8.1] Als *pappa* beschouwen en als een *pappa* met Hem omgaan. *Omdat Hij het ook echt is*. Laten we even letten op hoe het er staat. Ik vertaal even letterlijk: we hebben de 'Geest van adoptie' ontvangen. [8.2] En dat staat dan tegenover – ook weer letterlijk – een geest van slavernij. Paulus formuleert even heel kort, ingeblikt. Maar hij bedoelt natuurlijk: we hebben van God een geest gekregen die hoort bij geadopteerde kinderen. [8.3] En dat geadopteerd slaat dan niet op tweederangs, maar dat we zijn kinderen geworden zijn door zijn – zoals de Bijbel Hem noemt – eniggeboren Zoon, Jezus Christus.

God plaatst je op het niveau van zijn kinderen. [8.4] En daar past geen geest van slavernij bij. Want een slaaf leeft in angst. Een slaaf hoeft maar iets fout te doen of ... pats. Een slaaf staat de ene dag in de gunst van zijn heer, maar de volgende dag kan het wel heel anders zijn. De God van het christendom is geen slavendrijver, maar een Vader. [8.5] Maar je bent dus geen slaaf, maar een kind van God. Net als Christus *ben* je nu Gods zoon, dochter. En broer of zus van Jezus Christus. Dat *ben* je.

[9] En nu kunnen we vers 1 nog beter begrijpen: natuurlijk is er voor kinderen van God geen veroordeling! Ben je mal?! God gaat zijn eigen kinderen toch niet veroordelen?! Ja, maar als dat kind nou een kras op de plaat maakt, dan? Een hele erge? Nee, natuurlijk veroordeelt hij dat kind dan ook niet. Dat doet toch geen vader, geen aardse vader. Dat hij dan zegt: ja, kijk, nu je zoiets hebt gedaan, ja, nee, nu ben je m'n zoon of dochter niet meer.

Als het zo zou zijn – dan hadden we het niet over vaderschap. [9.1] En dan zou vers 1 ook niet kloppen: er is geen veroordeling meer. Daarom is dit ook zo belangrijk!!!! Houd dit vast! Dit moet je je eigen maken, dit moet je echt bij je hebben: als kind van God is er voor mij geen veroordeling. Als je dit niet goed vastpakt – dan krijg je, zo typeerde iemand dat eens, een jojo geloof. [9.2] Dan ben ik feitelijk een slaaf! [9.3] Want dan moet ik het toch zelf doen. Zelf presteren. Het afdwingen. Ik moet me aangenaam maken voor God [9.4], zodat Hij me aardig gaat vinden. Want anders spuugt Hij me toch nog uit. Wat een kramp, wat een stress geeft dat!

Dus hoe belangrijk zijn die woorden die de Geest ons influistert, woorden die je mag roepen in je vreugde, in je verdriet, in je wanhoop, vertwijfeling – kortom, op hoogtepunten en dieptepunten in je leven: [9.5] Abba, Vader – *pappa*. Vers 16 zegt: dat is nou een werk van de Heilige Geest, die verzekert onze geest daarvan dat het ook echt zo is: joh, je bent een kind van God. Zeg het maar, roep het maar: 'Abba, Vader – *pappa*'. Wat er ook gebeurt, wat ik misschien ook gedaan heb, God heeft geen juridische verhouding met mij. Met jou/u. Nee, Hij heeft een vader-kind relatie.

Als je het hele hoofdstuk zou doorlezen, dan zie je hoezeer dit hele hoofdstuk hiervan doortrokken is. Als je tijd hebt, moet je eens tellen hoe vaak het woord kind, kinderen en dergelijke genoemd worden.

Dus zo staat het tussen God en ons. Tussen God en jou – als je bij Hem wilt horen. Dan ben jij zijn kind en is Hij je Vader. En als Vader heeft Hij het beste met je voor. De Bijbel als geheel maakt ons duidelijk: Hij is er opuit om een helemaal gave relatie met ons te hebben. Hij wil dat we voluit leven. [10] En voluit leven – dat valt samen met zoals Hij het leven bedoeld heeft. [10.1]

En zo kom ik bij een ander aspect van wat de Heilige Geest doet. Je krijgt Hem van God de Vader, [10.2] juist ook met het oog op het leven van elke dag, je doen en laten. Kijk maar even naar vers 13: je moet je zondige wil doden met hulp van de Geest [10.3]. Letterlijk staat er niet 'je zondige wil', maar 'de praktijken van het lichaam' [10.4]. In gewoner Nederlands: de verkeerde dingen die je doet, je verkeerde daden. [10.5] Die moet je doden, ze met hulp van de Geest om zeep helpen. Want dan komt er ruimte voor een andere levenspraktijk.

En zo is de cirkel rond. Want die wil, die levenspraktijk die uit onszelf komt, die is nou juist verkeerd. In ons zit zoveel dat het daglicht niet kan verdragen. Het is maar goed dat niet alles naar buiten komt. Aan het begin zei ik al: we zijn de zonde niet voorbij. [10.6] Als christenen zijn we echt geen betere mensen dan anderen en als het dan zo is dat we door de kracht van het geloof dingen overwinnen, dan is dat door de Heilige Geest.

[11] Kan dat echt?? Dingen overwinnen? Ja, dat kan echt, absoluut. En hoe werkt dat dan? Ik kan niet het hele verhaal vertellen. Want God en zijn Heilige Geest zijn onnavolgbaar [11.1]. De Geest is werkzaam in ons binnenste, roert in onze ziel, kneedt ons enzovoort. Daar kan ik weinig over zeggen hoe dat dan precies gaat [11.2]. Bid maar veel dat Hij dat zal doen! Sta erover open. Vraag: 'Heer, hier ben ik, uw kind, U hebt beloofd dat u uw Geest zou uitgieten, nou, alstublieft, doe dat in mij'. En ik weet zeker dat Hij daar dan naar luistert. Dichterbij het geheim van de werking van de Geest kan ik niet komen. [voorbeeld: iemand vertelde eens hoe hij n.a.v. een cat. les was gaan nadenken en met iets gebroken had in zijn leven. Een paar jaar later vertelde hij het me. Prachtig! Dat is nou wat bedoeld wordt met dat verkeerde praktijken doden met hulp van de Geest. Gaat echt niet buiten Hem om!] Onnavolgbaar – maar het gebeurt.

De Bijbel belicht echter wel een andere kant. En dat is: de Geest richt je op Jezus [11.3]. Niet op zichzelf, maar op Jezus.

Jezus – door wie er geen veroordeling meer is. [11.4] Alleen dat al [geen veroordeling] mag je anders in het leven doen staan. Dat zal ik proberen uit te leggen.

Als jouw schuld wordt vergeven [denk aan Onze Vader] hoe zal jij dan een ander dingen blijven nadragen? [12] Ik zeg niet dat het makkelijk is. Vergeving en verzoening zijn voor mensen heel moeilijk. Maar kijken naar het kruis van Jezus en wat dit voor jou met al je verkeerde praktijken betekent: geen veroordeling meer – maakt dat verging en verzoening in de plaats kunnen komen van haat, wrok en vergelding. [12.1] Wie zelf vergeven is, voor wie er geen veroordeling meer is, die kan ook met hulp van de Geest mild zijn, niet haatdragend zijn. [12.2] In grote en kleine dingen. Naar je man, vrouw, partner, als het niet zo goed loopt. Naar die collega, die zo met de ellebogen werkt. Naar die jongen of meisje die zo de pikt op je heeft.

Voor wie er geen veroordeling is, is er een stuk rust. [12.3] Rust omdat je Gods kind bent. Je hoeft je eigenwaarde en zelfrespect niet bij elkaar te knokken. [12.4] Je kunt het met hulp van Gods Geest langs je heen laten glijden als iemand je meent te moeten laten weten dat je niks waard bent. Want dat is immers niet waar?! Je bent Gods kind. En bij God hangt dat niet af van [heel fundamenteel!] wat je presteert, wat je allemaal kunt of niet kunt. [12.5]

Wie weet: voor mij geen veroordeling. Die weet ook: dat had ik niet verdiend. [12.6] En die beseft: ik heb geen enkele reden om mij te verheffen boven wie dan ook. Die kan met hulp van de Geest de ander ook levensruimte geven, gunnen. Ook zo'n ontzettend fundamentele!

Dit zijn zo een paar voorbeelden. En ik hoop dat iedereen beseft: wat kun je je vrij voelen, wat kun je voluit mens zijn als je weet: voor mij geen veroordeling. Als je weet dat het mag en dat je het ook telkens doet, uitroepen: 'Abba, Vader, pappa!'

Met die voorbeelden wil ik niet zeggen: het is allemaal maakbaar. Maar wel: hier werkt de Geest dus aan. In Galaten 5,22-23 staat:[13]

“de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.”

Zie je: dingen die horen bij iemand die vrij is. Allemaal dingen die ruimte geven aan een ander. Zodat hij of zij net als jij in de vrijheid, in de ruimte komt te staan.

[14=zwart]

En waar leidt dit alles toe? Tot volmaakte vrijheid. Die zal hier niet worden gehaald. Maar die komt er wel. Kijk maar naar vers 17. Als kind ben je erfgenaam. Waarvan? Van Gods luister=het prachtige van God. Vanaf vers 18 wordt dit uitgewerkt, maar daar ga ik nu aan voorbij. Kort gezegd: je bent erfgenaam van het eeuwige leven. Daar zul je in de volle vrijheid leven. Bij God. Leven in volmaakte harmonie met Hem.

Daar wil God naartoe met zijn kinderen. Dus b+z, jong en oud. Ga in die vrijheid staan, blijf in die vrijheid staan van 'geen veroordeling meer'. [15 – laten staan tot na het amen, pas weg als organist voorstel inzet] Blijf roepen: 'Abba, Vader – pappa'. En weet dan zeker: in Jezus Christus is er ook voor mij geen veroordeling meer.